

۲۰۱۷/۰۵/۳۰

داکتر مصطفي آريامل

خدای من

بعد از انشاء ی نوشته ذیل، متردد شدم که آیا نشر آن مناسب است یا خیر؟ از دو دوست فرزانه نزدیکم مشوره خواستم. همچنان باخود فیصله کردم که: چون بین خودم و خداوند حایل نمی پذیرم پس به نشر آن اقدام کردم.

در دقایقی که مقابل TV نشسته بودم غرق يك سؤالي شدم که تا به حال لاینحل مانده و این که "خدا" چي است و کي است؟

دفعتهای گذشته های بکر علما و فیلسوفان گذشته در باره "خدا" به فکرم خطور کرد از جمله:

آیا خداوند "وقت یا زمان" خواهد بود؟ زیرا شروع و انجام آنرا کسی نمیداند.

ممکن خداوند "جاذبه" باشد زیرا جاذبه نیز همه هستی و کائنات را در مدار نگهداشته و در حیطه خود دارد. (طوری که موريس مترلنگ سالها پیش حدس زده بود.)

آیا خداوند "نور" خواهد بود؟ چه فکر می کنید که خداوند "انرژی" خواهد بود؟ زیرا انرژی لازمه همه تعاملات هستی است. آیا خداوند جز "حقیقت" چیز دیگری نیست؟ طوری که مهاتما گاندی اذعان داشته بود.

بسی اسرار و اعجاز دیگری در هستی وجود دارد که بشر تا بحال قادر به شناسایی آنها نشده است.

ممکن "خداوند" ترکیب یا معجونی از همه حقایق بالا و اسرار نا شناخته ایست که شناختن آن برای بشر مستحیل میگردد.

از هر نگاه و زاویه ای که "خداوند" را حدس بزیم این يك حقیقت است که تا به حال، هیچ معیاری توسط انسان خلق نشده که به واسطه آن وجود، پهنا و عظمت "خدا" را سنجش کرده بتوانند.

بیانید لحظه ای به وسعت و بزرگی کائنات مکث کرده و دقت کنیم که کره زمین و انسان ها به روی آن به مقایسه کائنات ذره بیش نیستند.

علم نجوم یا استرونومی یکی از قدیمی ترین شعبات علم فزیک به نهایت وسیع است. در ستاره شناسی امروز، برای محاسبه فاصله کهکشان ها از همدیگر، معیار "سال نور" را بکار میبرند.

حال اگر محاسبه کنید که "نور" فاصله سه صد هزار کیلو متر را در يك ثانیه طی می کند آیا در مدت يك سال چه فاصله ای را طی خواهد کرد؟ پهنا و فواصل کهکشان ها از همدیگر میلیون ها سال نوری است.

حال حدس زده خواهید توانست که کره زمین و موجدات آن، کوچکتر از يك قطره درین بحر عظیم هستی و کائنات خواهد بود.

اگر از سودای کائنات فرود آمده به قلب اتم برگردیم، دانشمندان ذره وی تا به حال موفق نشده اند ذرات بنیادی اتم را به صورت موثق تشخیص و تجرید کنند اما تلاش های وسیع در جریان است (مقصودم از پروتون و الکترون

نیست، باید از particle physics مدد خواست).

این که چطور علم فزیک به چنین حقایق دست یافته بحثی است به غایت علمی و وسیع .

بنابراین يك موجود به نهایت کوچک مانند انسان، هیچ گاه قادر به شناخت کامل "خدا" نخواهد شد.

د پانو شمیره: له 1 تر 2

افغان جرمن آنلاين په درنښت تاسو همکارۍ ته رابولي. په دغه پته له مور سره اړیکه ټينگه کړئ maqalat@afghan-german.de

پاڼه: دليکنې د ليکنيزې بڼې پاڼوالې د ليکوال په غاړه ده ، هيله من يو خپله ليکنه له راليرلو مخکې په خیر و لولئ

اگر خود را در موقف انسان های ده هزار سال پیش قرار دهیم که فهم شان در آنوقت به تناسب امروز نهایت ناچیز و اگر به خدایی هم عقیده داشتند نیز به همان تناسب کوچک و ناقص بود. اکنون بنا به پیشرفت محیرالعقولی علوم که مستقیماً متناسب با آن، پندار ما در باره عظمت "خداوند" نیز تغییر کرده است. به طور مثال، یک کائنات شناس (Cosmologist) برای کشفیاتی که کرده جایزه نوبل دریافت نموده، "خداوند" را در حدود بزرگی کائنات می بیند.

از طرف دیگر یک فرد بومی تعلیم ندیده در زمین، "خداوند" را در حصاره همان تلقیناتی می بیند که از محیط خویش کسب کرده است.

اگر پیشرفت ها و انکشافات علمی به همین سرعت سرسام آور موجوده پیش برود در چند سده و قرن آینده پندار ها در باره "خداوند" نیز متفاوت و متکاملتر نسبت به انسانهای امروزه خواهد بود. بشر در طول قرن های زیاد، هزارها نوع "خدا" را به زعم خود تخیل نموده و پرستش کرده است و چون آن خدایان ذهنی مراد شانرا برآورده نساخته است پس خدایان دیگری را برافراشته اند.

یک راه غرض تسکین عطش برای جست و جوی "خدا" اینست که قبول کنیم تمام هست و بود در کائنات چه مرئی مثل اجرام سماوی، نظام شمسی و کهکشان ها و چه غیر مرئی نظیر انرژی، فضا، وقت، جاذبه، حیات و بسا اسرار کشف نشده دیگر همه و همه در وجود «خدا» متبلور است و هیچ هستی بیرون از حیطه و حدود "خدا" وجود ندارد و نخواهد داشت.

به عباره دیگر، این کره زمین با تمام محتوای آن به شمول انسانها (اشرف المخلوقات) یک جزء از خدای نامحدود است که همه چیز به او تعلق دارد و برمیگردد دوباره به او. از لحاظ فلسفی همان «وحدت الوجود» شناخته شده ابن عربی (شیخ الاکبر) است، یعنی جزء در کل و کل در جزء. چنانچه خدای من می فرماید: « انالله و انالیه راجعون»

ترجمه " همانا ما از آن خداییم و به سوی او باز میگردیم." بخشی از آیه ۱۵۶ سوره بقره در قرآن شریف "

تصویر ذیل گوشه کوچکی از یک کهکشان را در فضا نشان میدهد

د پانو شمیره: له 2 تر 2

افغان جرمن آنلاین په درنښت تاسو همکارۍ ته رابولي. په دغه پته له مور سره اړیکه ټینګه کړئ maqalat@afghan-german.de یادونه: دلپکنی د لیکنیزې بنې پازوالي د لیکوال په غاړه ده، هیله من یو خپله لیکنه له رالیولو مخکې په څیر و لولئ